

Motion till riksdagen 2018/19:1017

av **Boriana Åberg (M)**

Reformering av riksdagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en reformering av riksdagen genom att minska antalet riksdagsledamöter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en reformering av riksdagen genom att införa skilda valdagar och att stärka personvalet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I jämförelse med många andra jämförbara länder har Sverige i förhållande till landets folkmängd en stor andel folkvalda parlamentariker. Sveriges riksdag har i dag 349 ledamöter, vilket innebär att varje riksdagsledamot i snitt representerar cirka 28 000 medborgare. Både Belgiens och Nederländernas parlament består exempelvis endast av 150 parlamentariker och Österrikes av 183. Samtliga dessa länder har liknande förutsättningar som Sverige men ändå betydligt färre parlamentariker. En minskning av antalet svenska parlamentariker skulle därför innebära att varje enskild ledamot får ett större ansvar och mer handlingsutrymme att påverka samtidigt som riksdagens arbete blir effektivare, och byråkrati samt kostnader kan minska. En undersökning av ledamotsanslaget för parlamentariker ifrån 2012 visar att dagens system med 349 riksdagsledamöter varje år kostar cirka 650 miljoner kronor eller 1,8 miljoner kronor per parlamentariker.

Ett argument som ofta använts emot en minskning av antalet parlamentariker är att representationen ifrån mindre partier skulle minska i många valkretsar. Men detta är redan i dag en realitet. Gotlands valkrets representeras exempelvis enbart av en socialdemokrat och en moderat. Inte ens dagens system med 349 parlamentariker lyckas därmed leva upp till målet om representation för alla partier i samtliga valkretsar.

Fram till 1970-talet hade Sverige även skilda valdagar för val till riksdag, kommun och landsting. Såväl Danmark som Norge har kvar denna praxis, vilket skapar ett större

engagemang för lokala och regionala frågor, som annars riskerar att försvinna i den nationella valrörelsen. Demokratin vitaliseras genom skilda valdagar. Samtidigt bör kopplingen mellan medborgarna och parlamentarikerna förstärkas.

De flesta medborgare vet i dag med stor sannolikhet inte på rak arm vem som representerar dem i riksdagen. Det finns därmed en distans mellan medborgare och politiker som skulle kunna överbryggas via ett väsentligt starkare inslag av personval i det svenska valsystemet. Personval infördes första gången i samband med 1998 års riksdagsval, och Grundlagsutredningen som tillsattes under regeringen Persson 2004 hade bland annat i uppgift att undersöka personvalsinslaget i det svenska valsystemet.

I ett första steg sänktes personvalsspärren från 8 till 5 procent i samband med 2014 års riksdagsval. Nästa steg i stärkandet av personvalet bör rimligen vara att spärren helt avskaffas och att medborgarna på egen hand får välja sina representanter i riksdagen utifrån de listor som partierna ställer upp med.

En reformering av riksdagens utformning genom färre men kraftfullare parlamentariker, återinförandet av skilda valdagar samt ett stärkt personval skulle sammanlagt bidra till minskade kostnader, tydligare ansvarsutkrävande och en livskraftigare demokratisk process i Sverige. Regeringen bör därför överväga en sådan reformering av riksdagens utformning.

Boriana Åberg (M)